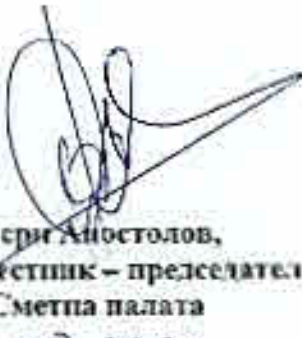

ОДОБРИЛ:

Valeri Apostolov,
заместник – председател
на Сметна палата

18.05.2013г.

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0100009913

за извършен финансов одит на годишния финансов отчет за 2012 г.
на Националният осигурителен институт

София, 2013 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа	4
ВЪВЕДЕНИЕ	4
I. Основание за извършване на одита	4
II. Предмет на одита.....	4
III. Одитиран период.....	4
Част втора.....	4
КОНСТАТАЦИИ	4
I. Съответствие на формата, съдържанието и представянето на годишния финансов отчет с нормативните изисквания.	5
II. Годишен отчет за касовото изпълнение на бюджета на НОИ, фонд „ГВРС“ и извънбюджетните сметки и фондове	6
I. Бюджет	6
1.1. Приходи.....	6
1.2. Трансфери	7
1.3. Разходи	7
1.4. Операции с финансови активи и пасиви	8
2. Извънбюджетни сметки и фондове	8
III. Баланс към 31.12.2012 г.	9
1. Актив	10
2. Пасив	12
3. Задбалансови активи и пасиви	13
4. Инвентаризация.....	13
Част трета	14
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	14

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БНБ	Българска народна банка
Дирекция „ФСД“	Дирекция „Финансово-счетоводна дейност“
ГФО	Годишен финансов отчет
ДМА	Дълготрайни материални активи
ДОО	Държавно обществено осигуряване
ДЦК	Държавни ценни книжа
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ЗБДОО	Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗКПО	Закон за корпоративното подоходно облагане
ЗДФЛ	Закон за данък върху доходите на физическите лица
ЗСч	Закон за счетоводството
ИБСФ	Извънбюджетните сметки и фондове
КСО	Кодекс за социално осигуряване
МОЛ	Материално отговорно лице
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция по приходите
НДМА	Нематериални дълготрайни активи
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НОИ	Национален осигурителен институт
НС	Надзорен съвет на НОИ
ОКИБ	Отчетът за касовото изпълнение на бюджета
ПМС	Постановление на министерски съвет
ПРО ЕАД	„Профилактика рехабилитация и отдих“ ЕАД
РУ „СО“	Районно управление „Социално осигуряване“
СБП	Сметководител на бюджетните предприятия
СП	Сметна палата
СУ „СО“	Столична управление „Социално осигуряване“
УчПФ	Учителски пенсионен фонд
Фонд „ГВРС“	Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“
ЦУ	Централно управление на НОИ

Част първа ВЪВЕДЕНИЕ

Одитът се извърши на приложния годишен финансов отчет на Националният осигурителен институт (НОИ), включващ баланси към 31.12.2012 г., годишен отчет за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове, както и приложенията към тях, изготвени съгласно изискванията на приложимата обща рамка на финансово отчетяване.

I. Основание за извършване на одита

Одитът се осъществи на основание чл. 53, ал. 1 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2013 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-1-099 от 22.03.2013 г. на заместник-председателя на Сметната палата.

II. Предмет на одита

Предмет на одита е финансов одит годишния финансов отчет (ГФО) за 2012 г. на НОИ.

III. Одитиран период

Одитираният период е от 01.01.2012 г. до 31.12.2012 г.

Част втора КОНСТАТАЦИИ

Националният осигурителен институт (НОИ) е бюджетно предприятие, което управлява държавното обществено осигуряване (ДОО). Функциите и основните му дейности са регламентирани в Кодекса за социално осигуряване (КСО). Средствата по бюджета на НОИ се формират от осигурителни вноски за сметка на работодателите и работниците, които се събират от Националната агенция по приходите (НАП); подгънелия от ревизионни актове за начет: приходи от услуги, извършвани от НОИ на основание КСО¹ и други педанъчни приходи, които се събират чрез 28-те териториални подразделения - 27 Районни управления „Социално осигуряване“ (РУ „СО“), Столично управление „Социално осигуряване“ (СУ „СО“), и Централно управление (ЦУ) на НОИ. За финансиране на част от разходите на държавното обществено осигуряване със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване (ЗБДОО) за 2012 г. са предвидени и трансфери от централния бюджет. Основната дейност по отношение на разходите на НОИ е изплащането на пенсияте (и т.ч. и пенсияте по международни спогодби), както и на краткосрочните обезщетения по КСО, и плащания за профилактика, рехабилитация и отпих.

Годишният финансов отчет (ГФО) за 2012 г. на НОИ е обобщение на отчетите на 28-те териториални подразделения - второстепенни разпоредители с бюджетни кредити и ЦУ на НОИ.

Ръководството на НОИ е отговорно за вярното и честно представяне на информацията във финансовия отчет за 2012 г. и в съответствие с приложимата рамка за финансово отчетяване, както и за системата на вътрешния контрол, необходима за изготвянето на финансовия отчет без съществени отклонения, независимо дали се дължат на измама или грешка.

¹ чл. 20, ал. 2, т. 5, 6, 7, 8 – ал. 2 Средствата в бюджета на НОИ се формират от: т. 5 приходи от приходи на осигурителни книжки, издавателски картони и формуляри – утвърдени образци от управителя на НОИ; т. 6 приходи от такси за проверка на прокси на документи, издадени от НОИ; т. 7 приходи от такси за издаване на удостоверения; т. 8 приходи и доходи от собственост и недвижими имоти.

Извършената проверка² на дадена преспорька при финансов одит – текущ контрол към 30.06.2012 г. на НОИ за прилагане на единен подход в системата на НОИ при въвеждане на информация в счетоводната програма установи, че преспорьката е изпълнена.

1. Съответствие на формата, съдържанието и представянето на годишния финансов отчет с нормативните изисквания.

Годишният финансов отчет за 2012 г. на НОИ съдържа елементите, определени със заповед³ на министъра на финансите – баланс, отчет за касово изпълнение на бюджета (ОКИБ), отчет за касовото изпълнение на извънбюджетните сметки и фондове към 31.12.2012 г., и приложения.

Предварителният вариант на отчета за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове на НОИ към 31.12.2012 г. е представен в Сметната палата⁴ в срока, определен в указанията⁵ на Министерство на финансите (МФ).

Окончателният вариант на отчета е представен в Сметната палата⁶ при спазване на тридневния срок от получаване на писмото⁷ с допълнителни указания на МФ.

При проверката⁸ за пълнота и съответствие за елементите на отчета за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове на НОИ към 31.12.2012 г. се установи, че с изключение на непълноти в информацията в разшифровката за натуралните показатели си спазват указанията⁹ на МФ за комплектоване на отчета. По време на одита на одитния скип е предоставена актуализирана разшифровка по подпараграфите.

Пълностите по бивкови сметки (формуляр НАЛ-3, обобщен) на НОИ към 31.12.2012 г. са заверени на 29.01.2013 г. от управление „Фискални услуги“ при БНБ, в съответствие със срока, определен в указанията¹⁰ на МФ. Пълностите¹¹ на парични средства са вярно и точно отчетени във финансовия отчет към 31.12.2012 г. на НОИ.

Балансът и сборните оборотни ведомости на НОИ към 31.12.2012 г. са представени в Сметната палата¹² при спазване на определения в указанията¹³ на МФ срок. Спазени са процедурите, определени в ДДС №14/21.12.2012 г. на МФ относно годишното счетоводно приключване на сметките за 2012 г.

Формата, съдържанието и комплектоването на годишния финансов отчет за 2012 г. на НОИ са в съответствие с дадените указания на МФ.

¹ Одитно доказателство № 1

² Заповед № ЗМФ-60 от 20.01.2009 г. на министъра на финансите.

³ вх. № 33-03-19/22.02.2013 г. на Сметна палата.

⁴ Съгласно т. 20 от ДДС № 12 от 21.12.2012 г. срока, определен на НОИ за представяне на отчета е 3 работни дни след определения срок - 20.02.2013 г.

⁵ вх. № 33-03-24/12.03.2013 г. на Сметна палата.

⁶ вх. № 33-01-13/07.03.2013 г. на МФ и вх. № 94-04-36/08.03.2013 г. на НОИ

⁷ Одитно доказателство № 2

⁸ ДДС № 12 от 21.12.2012 г. за изпитването и представянето на отчетите за касовото изпълнение на бюджетните и извънбюджетните сметки и фондове към 31.12.2012 г.

⁹ т. 23, от ДДС № 12 от 21.12.2012 г. относно изготвянето и представянето на отчетите за касовото изпълнение на бюджетните и извънбюджетните сметки и фондове към 31.12.2012 г. Парвоотчисленияте разпоредители с бюджетния кредит предоставят в БНБ обобщеният формуляр НАЛ-3 за системата си за проверка преди приключване на окончателната обработка на обобщените си отчети, но не по-късно от 30.01.2013 г.

¹⁰ Одитно доказателство № 3

¹¹ вх. № 33-03-24/12.03.2013 г. на Сметна палата.

¹² Съгласно т.17.1.1. от ДДС № 14 от 21.12.2012 г. срока, определен на НОИ за внасяне на сборните оборотни ведомост и другата отчетна информация към 31.12.2012 г. се изчислява в срока по т. 20 от ДДС № 12/2012 г.

Ръководител на одитния скип:

II. Годишен отчет за касовото изпълнение на бюджета на НОИ, фонд „ГВРС“ и извънбюджетните сметки и фондове

Със Закона за бюджета на ДОО (ЗБДОО) за 2012 г. са приети приходите и разходите за дейността на НОИ.

През 2012 г. по предложение на управителя на НОИ Надзорният съвет (НС) е одобрил промени по отделни параграфи на разходите, без да се превишава общият им размер, одобрен със ЗБДОО за 2012 г.

Корекциите¹⁴ по бюджета на НОИ, извършени на основание решения¹⁵ на НС са:

1. Намаление с 1 368 527 лв. на средствата по подпараграф 01-01 „Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения“ и увеличение по параграф 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодателя“;

2. Намаление с 11 000 лв. на средствата по подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“ и увеличение по параграф 46-00 „Разходи за членски внос и участие в петърговски организации и дейности“.

Спазена е разпоредбата¹⁶ на § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗБДОО за 2012 г., като извършените корекции са по отделни параграфи на разходите, без да се превишава общият им размер.

Корекциите на първоначално утвърдения бюджет са законосъобразни. Извършените вътрешни промени са в рамките на утвърдения бюджет и в съответствие с изискванията на Закона за бюджета на ДОО.

I. Бюджет

Представени са два отчета – ОКИБ на НОИ и ОКИБ на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ („ГВРС“) към 31.12.2012 г.

1.1. Приходи

Отчетените приходи по ОКИБ на НОИ към 31.12.2012 г. са в размер на 3 853 580 653 лв. Приходите са формирани от осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване, глоби, санкции и наказателни лихви, приходи и доходи от собственост и други пеланъчни приходи.

При проверката на приходите се установи:

а) Правилно са отчетени осигурителните вноски за държавно обществено осигуряване в размер на 3 832 294 445 лв. по параграф 08-00 „Осигурителни вноски за държавно обществено осигуряване“;

б) Постъпилите суми от пачети и лихви по ренизионни актове за начет в размер на 13 486 137 лв. правилно са отчетени по подпараграф 28-02 „Глоби, санкции и наказателни лихви“;

в) Правилно е отчетен пачиселеният и внесен данък върху приходите от стопанска дейност по подпараграф 37-02 „Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия (-)“ със знак минус, съгласно указанията¹⁷ на МФ. При пачиселване на данъка е спазена, определената със ЗКПО¹⁸ данъчна ставка и е изготвена и

¹⁴ Одитно доказателство № 4

¹⁵ Протокол № 8/19.07.2012 г. и № 12/13.12.2012 г.

¹⁶ § 1 от ПРЗ на ЗБДОО за 2012 г. Надзорният съвет по предложение на управителя на НОИ одобрява необязателните промени по отделни параграфи на разходите, без да се превишава общият им размер, одобрен с този закон, като това не се отнася за сумите за сметки на републиканския бюджет и за разходите, формиращи се от НОИ по силата на други нормативни актове и проекти извън Кодекса за социално осигуряване, които се финансират с трансфери, непредвидени в този закон, и които не водят до влошаване на баланса на държавното обществено осигуряване. Тези разходи се отчетат в бюджета на НОИ и с тях може да бъдат превишени разходите по бюджета му.

¹⁷ § 7.12. от ДДС № 20/14.12.2004 г. - Платеният от бюджетните предприятия данък върху приходите от стопанска дейност се отразява и намаляване на приходите § 37-02.

¹⁸ чл. 250 от ЗКПО, ал. (1) Данъчната ставка на данъка върху приходите е 3 на сто.

Ръководител на одитния екип:

представена в ИАП годишна данъчна декларация в съответствие с определения в ЗКПО¹⁸ срок.

Приходите на фонд „ГВРС“ са отчетени правилно, при спазване на изискванията на ЕБК за 2012 г. и отразяват пълно и точно постъпилите средства.

Спазена е ЕБК при отчитането на приходите в ОКИБ на НОИ и фонд „ГВРС“ към 31.12.2012 г. Приходите са достоверни и отразяват пълно и точно постъпилите средства.

1.2. Трансфери

Получената субсидия от Централния бюджет в размер на 4 519 978 759 лв. е отчетена правилно по подпараграф 31-10 „Получени трансфери (субсидии) от ЦБ (+)“. Най-голям дял от субсидията (93 на сто) е участието на държавата в размер на 12 % върху сбора на осигурителните доходи на всички осигурени лица за 2012 г. (2 369 126 719 лв.) и за покриване недостига на средства (1 848 811 214 лв.)

Получените трансфери от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) са отразени по параграфи 61-01 „Получени трансфери (+)“ (10 530 лв. за обучение по предотвратяване на трудова злополука и професионална болест) и 61-05 „Трансфери от МТСП по програми за осигуряване на заетост“ (178 180 лв., изплатени от 28-те РУСО и ЦУ на НОИ по програми за временна заетост).

Отразените по подпараграф 61-02 „Предоставени трансфери (-)“ средства в размер на 5 393 639 лв. включват 2 477 968 лв., изплатени на основание¹⁹ КСО и 2 915 671 лв. за фонд „Условия на труд“ на МТСП.

Трансферите на фонд „ГВРС“ са отчетени правилно, при спазване на изискванията на ЕБК.

Трансферите в ОКИБ на НОИ и фонд „ГВРС“ към 31.12.2012 г. са отчетени правилно, при спазване на изискванията на ЕБК за 2012 г.

1.3. Разходи

Отчетените разходи по ОКИБ на НОИ към 31.12.2012 г. са в размер на 8 362 149 219 лв. Най-голям относителен дял от общия обем имат разходите за пенсии на стойност 7 217 334 787 лв., правилно отразени по параграф 41-00 „Пенсии“.

По параграф 01-00 „Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения“ са отчетени разходи в размер на 39 609 327 лв. На основание чл. 20, ал. 7 от КСО²¹ и заповеди²² на управителя на НОИ, и директорите на 28-те териториални подразделения с изплатено допълнително материално стимулиране на служителите в размер на 6 952 454 лв. Разпределението на средствата е съгласно чл. 5 от Наредба за формиране и изразходване на средствата за повишаване на квалификацията и материално стимулиране на работниците и служителите на НОИ, утвърдена от управителя на НОИ и чл. 24 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната

¹⁸ чл. 252 от ЗКПО, ал. (1) Когато подателят на обява е длъжник върху кредиторите за съответната година, бюджетното предприятие подава годишна данъчна декларация по образец до 31 март на следващата година. Вж. № 2225437130000112/21.03.2013 г. за издадена данъчна декларация;

¹⁹ чл. 11 от КСО, ал. 1 Осигурените за общо заболяване и майчинство, изключвайки поради общо заболяване, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест и безработни лица имат право на: т.2. парична помощ за материално-технически средства, свързани с уреждането; чл. 12, ал. 1 Осигурените за трудова злополука или професионална болест лица имат право на: т. 4. Парични помощи за материално-технически средства, свързани с уреждането; чл. 13. Осигурените за инвалидност поради общо заболяване, за старост и за смърт имат право на: т. 3. Парични помощи за материално-технически средства, свързани с уреждането.

²¹ чл. 20 от КСО, ал. 7 Средствата по ал. 2, т. 2-8 и 15 на сто от тези на ал. 2, т. 9 се начисляват и разходват само за повишаване квалификацията и материалното стимулиране на служителите при условия и ред, определени от управителя на НОИ.

²² Одитно докладовото № 3

администрация. Изплатените средства са правилно открити по §§ 01-09 „Допълнително материално стимулиране и други допълнителни възнаграждения“.

По параграф 02-00 „Други възнаграждения и платения за персонала“ са отчетени 4 048 171 лв., от които 1 266 293 лв. за пензатен персонал, част по трудови правоотношения, в т.ч. 182 268 лв. за пензатен персонал, част на основание ПМС № 66/28.03.1996 г. за кадровото осигуряване на някои дейности в бюджетните организации и 148 114 лв. за пензатен персонал, част по трудови правоотношения в изпълнение на програми за временна заетост. Спазени са изискванията на ПМС № 66 при определянето и начисляването на индивидуалните възнаграждения. Правилно са отчетени по съответните подпараграфи изплатените суми на лицата по извънтрудови правоотношения – 481 425 лв., изплатените суми от СБКО за облекло и други – 1 435 387 лв., обезщетения за персонала по Кодекса на труда – 521 938 лв. и болничните за сметка на работодателя – 343 128 лв.

Със ЗБДОО за 2012 г. са утвърдени капиталови разходи в размер на 7 268 800 лв., разпределени за основен ремонт – 1 300 000 лв., придобиване на ДМА – 5 046 800 лв., НМДА – 920 000 лв. и земя – 2 000 лв.

Отчетените към 31.12.2012 г. капиталови разходи са в размер на 2 239 641 лв., от които за основен ремонт – 616 063 лв., за придобиване на ДМА – 1 617 064 лв. и НМДА – 6 514 лв.

Извършените капиталови разходи към 31.12.2012 г. в НОИ са в рамките на планираните, съответстват на утвърдените разчети и са отчетени в съответствие с ЕБК.

При проверката³³ на първични документи за приходи и разходи по банка и каса на СУ „СО“, РУ „СО“ София-област и ЦУ на НОИ се установи, че в ЦУ не е прилаган единен подход при отчитането на разходите за поддръжка и ремонт на МПС, допуснато е стотици операции с едно и също съдържание да бъдат отчитани в някои случаи като поддръжка, а в други като ремонт.

Разходите на фонд „ГВРС“ са отчетени правилно, при спазване на изискванията на ЕБК за 2012 г. и отразяват пълно и точно изразходваните средства.

Спазена е ЕБК при отчитането на разходите в ОКНБ на НОИ и фонд „ГВРС“ към 31.12.2012 г., с изключение на допуснатото отклонение по характер, което не би повлияло на потребителите на информация.

1.4. Операции с финансови активи и пасиви

Основна част от отразените в раздел VII „Операции с финансови активи и пасиви“ са отчетените 4 486 412 лв. по подпараграф 93-39 „Друго финансиране“ разчети с банки в края на отчетния период и погашенето по заем от Световната банка в размер на 3 224 011 лв., отчетено по подпараграф 80-58 „Погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина“.

По параграф 89-00 „Суми по разчети за постни осигурителни вноски“ в размер на 1 391 354 лв. са отразени разчетите между МФ, НОИ и НЗОК за постни осигурителни вноски.

Спазена е ЕБК при отчитането на операциите с финансови активи и пасиви в ОКНБ на НОИ и фонд „ГВРС“ към 31.12.2012 г.

2. Извънбюджетни сметки и фондове

Финансовият отчет за 2012 г. на НОИ включва отчет за касовото изпълнение на извънбюджетните сметки и фондове („ИБСФ-З“) - Учителски пенсионен фонд (УЧПФ).

³³ Одитно дружество № 6

Приходите, разходите, трансферите и операциите с финансови активи и пасиви в отчета на УчИФ са отчетно приписно, при спазване на изискванията на ЕБК за 2012 г. и отразяват пълно и точно постъпките и изразходваните средства.

III. Баланс към 31.12.2012 г.

Счетоводната политика на НОИ за 2012 г. е утвърдена²⁴ от управителя на НОИ на 27.12.2011 г., с което са спазени указанията на МФ²⁵ за разработване на счетоводната политика до началото на отчетния период. В нея не са регламентирани процедури за отчитането на разходите за основен и текущ ремонт.

Утвърдената счетоводна политика за 2012 г. съдържа основните принципи и процедури на счетоводната отчетност в НОИ и се прилага от всички териториални подразделения.

Текущото счетоводно отчитане на стопанските операции е осъществявано въз основа на Индивидуален сметкоплан на НОИ, разработен на основата на СБП и утвърден от директора на Дирекция „Финансово-счетоводна дейност“ („ФСД“). Аналитичното отчитане е организирано с оглед специфичните потребности и изисквания на НОИ. Изготвени са подробни методически указания за отчитане на приходите, текущите разходи, краткосрочните обезщетения и помощи от ДОО и на приходите и разходите на фонд „ГВРС“ и „УчИФ“, които са изразени до всички РУ „СО“.

В изпълнение на чл. 44 от Закона за счетоводството (ЗСч) в НОИ е разработен Правилник за документооборота, в който са определени видовете финансово-счетоводни документи, общите правила за съставянето, оформянето им и тяхното движение.

За осчетоводяване на дейностите от всички подразделения в системата на НОИ се използва счетоводен програмен продукт „ГОРНАДО“. От счетоводния програмен продукт се излъчва автоматично обобщена оборотна ведомост на НОИ.

Спазени са нормативните изисквания, като са изготвени оборотни ведомости поотделно за трите отчетни групи, с данни за състоянието по счетоводните сметки преди операциите по приключването. В отчетна група „Бюджети и бюджетни сметки“ са отчетени операциите с бюджетни средства в системата на НОИ и по фонд „ГВРС“. В отчетна група „ИБСФ-3“ са отчетени средствата на Учителския пенсионен фонд. В отчетна група „Други сметки и дейности“ ще са отчетени средства. Данните в оборотните ведомости са представени на пълно синтетични счетоводни сметки.

Обобщаването и представянето на информацията в годишния баланс по трите отчетни групи към 31.12.2012 г. на НОИ е извършено във формат „Excel“, представен по макета на МФ.

Прилаганите през 2012 г. счетоводна политика, индивидуален сметкоплан и правилник за документооборота са разработени в съответствие със Закона за счетоводството и указанията, дадени от министъра на финансите и са предпоставка за осъществяване на правилно отчитане на стопанските операции.

При съставянето на счетоводния баланс на НОИ към 31.12.2012 г. са спазени изискванията²⁶ на ЗСч за независимост на отделните отчетни периоди и за стойностна връзка между начален и краен баланс.

²⁴ № 8/27.12.2011 г.

²⁵ Раздел I, т. 1, 6.2. от ДДС № 20 от 14.12.2004 г. – Предприятието разработва счетоводната си политика до началото на отчетния период.

²⁶ чл. 4 от ЗСч, т. 7 - независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс - всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като датите на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с датите в края на предходния отчетен период.

Годишното счетоводно приключване е извършено в съответствие с т. 59 от ДДС № 20 от 14.12.2004 г. на МФ. Не са извършвани текущо през 2012 г. процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11, 12, и 13 на СБП, с което е спазена т.1 от ДДС № 14/21.12.2012 г. на МФ относно годишното счетоводно приключване на бюджетните предприятия за 2012 г.

При извършената проверка на счетоводната отчетност и съответствието на отразените стопански операции с действащото законодателство се установи:

1. В обобщената оборотна ведомост на НОИ са отчетени активите, пасивите, приходите и разходите, свързани с дейността на НОИ по отчетни групи „Бюджет“, включваща ДОО и фонд „ГВРС“ и „Извънбюджетни сметки и фондове“ за УЧПФ.

2. Неправилно²⁷ са отчетоводени:

а) Разходи за абонамент за поддръжка на принтери и офис техника на стойност 34 618 лв. (СУ „СО“) по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по 6027 „Разходи за поддръжка на хардуер“;

б) Разходи за абонамент²⁸ за печатни издания за 2013 г. на стойност 12 226 лв. по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 4020 „Доставчини по авиоли от страната“. Не е спазена т. 18 от ДДС № 04/03.04.2009 г., относно изплатени през текущата година суми срещу бъдещата доставка на услуги да се отчитат като предоставени аванс.

1. Актив

1.1. Нефинансови активи

При проверката²⁹ за пълнота и изчерпателност на информацията в годишния финансов отчет по отношение на отчетното имущество по раздел А „Нефинансови активи“ на баланса се установи:

1.1.1. Отчетната стойност на сградния фонд по шифър 0011 е 62 201 444 лв. и е увеличена спрямо предходния отчетен период (2011 г.). Увеличението е 1 824 532 лв. в резултат на: придобити безвъзмездно сгради от ЦУ на НОИ – публична държавна собственост и от РУ „СО“ Пазарджик – частна държавна собственост на обща стойност 130 816 лв., извършен основен ремонт на сградния фонд в РУ „СО“ Враца – 1 693 876 лв., и отписани от стойността на сградите ДМА в размер на 160 лв. в РУ „СО“ Стара Загора.

1.1.2. Стойността на отчетното по шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ спрямо същия период на миналата година е увеличена с 1 272 545 лв. в резултат на придобити чрез покупка и дарение активи, прехвърлени от сметка 2079 „Други ДМА в процес на придобиване“ и отписани бракувани активи.

1.1.3. По шифър 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ са отчетени 186 874 лв. През 2012 г. стойността на активите е увеличена с 10 032 лв. в резултат на: закупен стопански инвентар, безвъзмездно получена техника от Националната агенция по приходите (НАП) и отписани активи на стойност под приетия праг на съществуемост.

1.1.4. Отчетното по шифър 0014 намаляние на стойността на ДМА в процес на придобиване в размер на 1 068 248 лв. се дължи основно на: придобити компютърна техника, машини, съоръжения, оборудване и стопански инвентар, прехвърлени по съответните счетоводни сметки; завършен основен ремонт на сгради в РУ „СО“ Враца и Стара Загора, прехвърлен в увеличение на стойността на сградния фонд.

1.2. Финансови активи

1.2.1. По група I. Дялове, акции и други ценни книжа от раздел Б „Финансовите активи“ на НОИ са отчетени:

а) държавното учение (100%) на НОИ в търговско дружество „Профилактика, рехабилитация и отпих“ ЕАД („ПРО“ ЕАД) в размер на 53 665 951 лв. Влияние върху

²⁷ Одитно доказателство № 6

²⁸ Одитно доказателство № 7

²⁹ Одитно доказателство № 8

изменението на стойността по шифър 0051 "Дялове и акции" оказва отразяването на промените в дела на инвестицията на бюджетното предприятие въз основа на ГФО на търговското дружество, съгласно разпоредбите на ДДС № 20/14.12.2004 г. Съгласно прогнозните отчети за 2012 г., на основание ниемо изх. № 20/15.02.2013 г., собственият капитал в „ПРО“ ЕАД е увеличен спрямо 2011 г. с 782 951 лв. от увеличението на финансовия резултат. Промяната е отразена в баланса на НОИ по сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ и сметка 7171 „Дялово участие във финансовия резултат на предприятия в страната с мажоритарно участие – цето“.

С извършените осчетоводявания са спазени изискванията на т. 28.4.5. от ДДС № 20/14.12.2004 г. за отразяване на годишния финансов резултат на свързани лица.

б) стойността на закупените със свободните средства на фонд „ГВРС“ и УЧПФ дългосрочни и краткосрочни левови ДЦК, увеличена спрямо предходния отчетен период с 35 278 249 лв. Промяната се дължи на: придобитите дългосрочни цетни книжа към 31.12.2012 г. по номинал и лева за 42 764 043 лв., премия/отстъпка над номинала и преценка за 18 269 632 лв., намалени със стойността на ДЦК с настъпил надеж - 25 580 359 лв. и премия/отстъпка под номинала за 175 067 лв. Сумите правилно са отчетени по сметки 5213 „Придобити дългосрочни ДЦК в лева“, 5214 „Придобити дългосрочни ДЦК във валута“, 5221 „Премии/отстъпки от номинали на ДЦК в лева“ и 5222 „Премии/отстъпки от номинала на ДЦК във валута“.

На основание³⁰ чл. 13, ал. 3 от ЗСч и разпоредбите³¹ на т. 32.6 от ДДС № 20/14.12.2004 г. валутните и левовите ДЦК са преоценени в края на годината по пазарната им стойност по поддана информация от търговските банки. Стойността на преценката е отразена правилно в обороните на сметки 7801 „Положителни преценки на активи“ и 7802 „Отрицателни преценки на активи“.

Получените лихвени плащания по ДЦК през 2012 г. в размер на 20 545 028 лв. са отразени като приходи в сметка 7211 „Приходи от лихви по ДЦК“.

Отразените в баланса към 31.12.2012 г. ДЦК дават пълна и ясна представа за тяхната стойност.

1.2.2. Отразените по група III. Други вземания от раздел B „Финансовите активи“ на НОИ включват:

а) отчетените по шифър 0071 „Публични държавни/общински вземания“ в размер на 6 347 635 лв. и са увеличени с 836 301 лв. спрямо 2011 г. Отчетените вземания са формирани от: преданите за събиране от НАИI вземания по разпореждания, ревизионни актове и наказателни постановления, начислени провизии за фонд „ГВРС“, намалени с постъпилите вземания и провизии, както и отписаните вземания поради изтекъл давностен срок и опрошаване от президента. Вземанията правилно са отразени по счетоводни сметки 4307 „Публични държавни вземания в процес на принудително събиране“, 4301 „Вземания от данъци и други публични държавни вземания“, и 4911 „Провизии за публични държавни вземания“.

б) отчетените по шифри 0072, 0073 и 0074 – 189 532 лв. отразяват вземанията от клиенти (118 382 лв.), от подотчетни лица (60 788 лв.), и предоставени аванси срещу бъдещи доставки на стоки и услуги (60 988 лв.);

в) отчетените по шифър 0076 – 61 592 387 лв. включват вземанията от работници, служители и друг персонал, от други дебитори-местни лица, за лихви върху публични вземания, за издвети пенсии и социални помощи намалени с начислените провизии за непублични вземания срещу местни лица.

³⁰ чл. 13, ал. 3) от ЗСч Последващи оценки на активите и пасивите се извършват и съответстват с действителните счетоводни стойности.

³¹ т. 32.6 от ДДС № 20/14.12.2004 г. Приказването като актив държавни/общински цетни книжа се оценяват по справедлива стойност, като всяка разлика между номиналните и отчетната стойност се отразява на сметките от подгрупа 522.

Сумите правилно са отчетени по съответните разчетни сметки от СБП и дават реална представа за възможията на НОИ.

1.2.3. Огразените по група IV „Парични средства“ на баланси в размер на 40 076 066 лв., отговарят на заперените от БНБ палчпости към 31.12.2012 г.

Сумите, огразени по актива на баланси са достоверни, правилно са осчетоводени и дават вярна информация за стойността на притежаваните от НОИ нефинансови и финансови активи.

2. Пасив

2.1. Капитал в бюджетните предприятия

През 2012 г. пѐма промяна в стойността на разполагаемия капитал - 429 190 243 лв., огразен в баланса по шифър 0401 „Разполагѐем капитал“ на отчетни групи „Бюджети и бюджетни сметки“ и „Извънбюджетни сметки и фондове“. Стойността на разполагаемия капитал съответства на кредитното салдо на сметки 1001 „Разполагѐем капитал по бюджети и бюджетни сметки“ и 1002 „Разполагѐем капитал по извънбюджетни сметки и фондове“.

Спазено е изискването на т. 6, раздел I от ДУС № 14/21.12.2012 г. за огрязване по шифър 0403 „Прираст/намаление в нетните активи за периода“ в колона „Начален баланс“ на разликата между салдата на сметките от раздел 6 и 7 към 31.12.2011 г. преди приключителните операции и съответно в колона „Краен баланс“ към 31.12.2012 г. – 83 896 381 лв., от които 30 659 394 лв. за отчетна група „Бюджети и бюджетни сметки“ и 53 236 987 лв. за отчетна група „ИБСФ“.

2.2. Пасиви и приходи за бъдещи периоди

2.2.1. Дългосрочни задължения

Дългосрочните задължения на НОИ към 31.12.2012 г., огразени по шифър 0510 от баланса в размер на 13 091 057 лв. представяват остатѐка по заем от Свстопната банка, който е процепяван в края на всеки месец. Спрямо предходния отчетен период стойността на задълженията е намалена с 3 216 701 лв., което се дължи на погасяване на заема в размер на 3 224 011 лв. и извършена положителна (85 193 лв.) и отрицателна преценка (92 502 лв.) на остатѐка от непогосепия заем, осчетоводена съответно по сметки 7807 „Положителна преценка на пасиви“ и 7808 „Отрицателна преценка на пасиви“.

2.2.2. Краткосрочни задължения

По шифър 0520 „Краткосрочни задължения“ са отчетени общо 32 097 686 лв., за отчетна група „Бюджети и бюджетни сметки“. Сумата включва задълженията: към доставѐщия в страната (8 766 лв.); за социални помощи към местни лица (26 506 013 лв.); за данѐци, мита и такси (95 288 лв.); за вноски към ДОО, ИЗОК и ДЗПО (3 364 лв.); към персонала (21 013 лв.) и други краткосрочни задължения (5 463 242 лв.).

2.2.3. Провизии и приходи за бъдещи периоди

Задълженията към персонала за неизползваните отпуски към 31.12.2012 г. в т. ч. с принадлежатите се към тях осигурителни вноски за сметка на работодателя в размер на 995 111 лв. са провизирани по реда на т. 19.7 от ДУС № 20/14.12.2004 г. на МФ и са посочени по шифър 0530 в раздел III „Провизии и приходи за бъдещи периоди“ на баланса.

В началото на 2012 г. правилно са сторнирани начислените провизии през предходната година - дебитирана е сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“ и е кредитирана сметка 6048 „Сторнирани разходи за провизии на персонала“ с 2 581 093 лв.

За 2012 г. са осчетоводени приписани разходи в размер на 34 253 лв. за ползваните имоти държавна собственост от РУ „СО“ Врана, Пазарѐжик и Русе, осчетоводени по сметка 7682 „Приписани трансфери от/за държавни институции“. За ползването на имоти общинска собственост от териториалните подделения на НОИ са осчетоводени приписани разходи в размер на 160 346 лв. по сметка 7684 „Приписани трансфери от/за общински

бюджети". Кореспондираща сметка при осчетоводяването на сумите е 6087 „Приписани разходи за вземни“

Сумите, отразени по числата на баланса на НОИ са достоверни, правилно са осчетоводени и данат върна информация за стойността на капиталите на НОИ, дългосрочните, краткосрочните и провизираните задължения.

3. Задбалансови активи и пасиви

При проверката на задбалансовите активи се установи, че правилно по задбалансовите сметки са отчетени чужди активи, материални запаси, земя, инфраструктурни обекти, книги и библиотеки, просрочените публични държавни вземания и вземания от клиенти.

По сметките от подгрупа 991 „Статистика за просрочени вземания“ правилно са отчетени 24 928 386 лв. (в т.ч. ДОО – 21 157 507 лв., фонд „ГВРС“ – 3 770 618 лв., УЧІФ-261 лв.-) просрочени вземания. Основната част от тези вземания са от надплати пенсии, обезщетения и вземания по ревизионни актове и разпореждания, съставени от контролните органи на НОИ, от които над 99 на сто са събирани, поради което същите не са провизирани, с изключение на вземанията на фонд „ГВРС“.

Към 31.12.2012 г. НОИ няма просрочени задължения.

При проверката на задбалансовите пасиви се установи, че постите задължения по включените договори от НОИ са отчетени като условни пасиви по сметка 9200 „Постни задължения по договори“ в размер на 4 617 471 лв. (в т.ч. 200 лв. за фонд „ГВРС“) в съответствие с изискванията на т. 46 от ДДС № 4/01.04.2010 г. на МФ.

Отчетените задбалансови активи и пасиви са отразени в съответствие със Закона за счетоводството и указанията на МФ.

4. Инвентаризация

При извършената проверка³² на организацията и провеждането на годишната инвентаризация по документи в системата на НОИ във връзка с изискването на ЗСЧ за ясно и честно представяне на информацията в ГФО за 2012 г. се установи:

1. По организацията за провеждане на годишната инвентаризация:

1.1. За извършването на инвентаризацията в ЦУ на НОИ и териториалните подразделения, са издадени заповеди от управителя на НОИ за ЦУ и директорите на 27 териториални подразделения. Със заповедите са определени реда, начина и сроковете за извършване на инвентаризация, състава на инвентаризационната комисия и обектите на инвентаризация, като срока за приключване на инвентаризацията е до 31 декември на отчетната година.

1.2. През 2011 г. в ЦУ на НОИ и териториалните подразделения е извършена пълна инвентаризация на активите и пасивите. През 2012 г. е извършена инвентаризация на нематериалните активи, други активи в употреба, изписани като разход, материалите запаси и разчетните взаимоотношения, като в единадесет РУ „СО“ (Кърджали, Кюстендил, Пазарджик, Плевен, Разград, Силистра, Стрелна, Смолян, София град, Добрич и Хасково) е извършена пълна инвентаризация. В РУ „СО“ Видин не е извършена годишна инвентаризация, за което са предоставени писмени обяснения.

2. Документиране на годишните инвентаризации:

2.1. Резултатите от инвентаризацията са документирани в комбинирани инвентаризационни описи и сравнителни ведомости, в които са посочени фактическите наличности, заведени по счетоводни сметки, количества, единичната цена и общата стойност на активите. За да се изключи възможността за оспорване на евентуални разлики при съоставяне на счетоводните данни с фактически установеното са подписани

³² Одитно доказателство № 9

деклариращи от материално отговорните лица, че извършените операции с поперените им активи са отразени в счетоводните регистри. Комисията е положила подписи на последната страница на инвентаризационните описи. За инвентаризация на вземанията и задълженията са изпратени шема до контрагентите. Изготвени са доклади от комисията за резултатите от проведените инвентаризации.

2.2. За установените негодни за употреба активи са съставени колективни протоколи и са направени предложения до управителя на НОИ и директорите на териториалните подразделения за бракуването им. Издадени са заповеди за ликвидация на негодни за употреба активи в СУ „СО“ в Районните управления „СО“ с изключение на РУ „СО“ Кюстендил, Ловеч и Стара Загора от които няма предложения за брак.

2.3. Установените липси и излишци в РУ „СО“ Бургас и Пазарджик правилно са осчетоводени по съответните сметки.

2.4. Резултатите от извършената инвентаризация са осчетоводени и са замерили отражение във финансовия отчет за 2012 г. на НОИ.

В системата на НОИ е извършена инвентаризация на активите и пасивите в съответствие с нормативните изисквания. Проведената инвентаризация дава увереност че активите и пасивите са представени достоверно в I ФС за 2012 г. на НОИ.

Част трета ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В резултат на извършения одит на Годишният финансов отчет на Националният осигурителен институт за 2012 г., одитния екип изрично изяснява, че констатираните грешки и нередности не са съществени по стойност, смисъл и характер и не биха повлияли на потребителите на информация от него.

Финансовият отчет на Националния осигурителен институт за 2012 г. се заверява без резерви.

Настоящият одитен доклад е изготвен в два еднообразни екземпляра, по един за Националния осигурителен институт и за Сметната палата и с пераделна част от становището за заверка.

Ръководител на одитен екип:

(К. Христова, ст. одитор I степен)

ПРОВЕРИЛ И ОДОБРИЛ:
Йорданка Димитрова,
директор на дирекция
„Финансови одити“

Ръководител на одитния екип:

Подпис

ОДОБРИЛ:

.....
Валери Апостолов,
заместник-председател
на Сметна палата

18.05.2013г.

**ОДИТНО СТАНОВИЩЕ
ЗА ЗАВЕРКА БЕЗ РЕЗЕРВИ**

на годишния финансов отчет за 2012 г.
на Националния осигурителен институт

София, 2013 г.

Настоящото становище е изготвено на основание чл. 53, ал. 8 от Закона за Сметната палата и отразява резултатите от извършения финансов одит на годишния финансов отчет на Националния осигурителен институт за 2012 г.

Ръководството на Националния осигурителен институт е отговорно за вярното и честно представяне на информацията във финансовия отчет за 2012 г. и в съответствие с приложимата рамка на финансово отчитане, както и за системата на вътрешния контрол, необходима за изготвянето на финансовия отчет без съществени отклонения, независимо дали се дължат на намама или грешка.

Отговорността на одитния екип е да изрази независимо становище по годишния финансов отчет въз основа на извършения финансов одит в съответствие със Закона за Сметната палата и международно признатите одитни стандарти при спазване на етичните изисквания, както и да планира и проведе одита така, че да се убеди в разумна степен на сигурност доколко финансовия отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитният екип дава следното мнение по елементите на годишния финансов отчет:

I. По отчета за изпълнението на бюджета и извълбюджетните сметки и фондове и приложенията към него за 2012 г.

Одитът на отчета за изпълнението на бюджета и извълбюджетните сметки и фондове и приложенията към него на Националния осигурителен институт за 2012 г. включи проверка, анализ и оценка за вярното и честно представяне на финансовата и нефинансовата информация.

При извършването на одита не се констатираха отклонения, съществени по стойност, по характер или по смисъл, които биха повлияли на потребителите на информацията.

Одитният екип изразява независимо становище, че отчетът за изпълнението на бюджета и извълбюджетните сметки и фондове и приложенията към него на Националния осигурителен институт за 2012 г. не съдържа съществени отклонения и дават вярна и честна представа за отразената финансова и нефинансова информация, в съответствие с идентифицираната обща рамка на финансова отчетност с общо предназначение.

II. По баланса към 31.12.2012 г. и приложенията към него.

Одитът на баланса към 31.12.2012 г. и приложенията към него на Националния осигурителен институт включи проверка, анализ и оценка на отразената в тях информация за вярното и честно представяне на финансовото състояние и имуществото на предприятието.

При извършването на одита се събраха достатъчно доказателства, въз основа на които се постигна разумна увереност, че балансът не съдържа отклонения, съществени по стойност, по характер или по смисъл, които биха повлияли на потребителите на информацията.

Одитният екип изразява независимо становище, че балансът към 31.12.2012 г. и приложенията към него на Националния осигурителен институт не съдържа съществени отклонения и дават вярна и честна представа за финансовото състояние и имуществото в съответствие с идентифицираната обща рамка за финансова отчетност с общо предназначение.

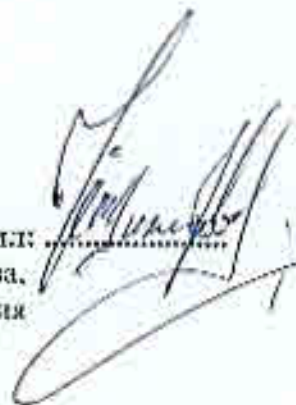
Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразяването от нас одитно мнение.

Финансовият отчет на Националния осигурителен институт за 2012 г. се заверява *без резерви*.

Одитното становище за заверка без резерви е неразделна част от финансовия отчет на Националния осигурителен институт за 2012 г.

Дата 30.04.2013 г.

Проверил и одобрил:
Йорданка Димитрова,
директор на дирекция
„Финансови одити”

Въководител на одитен екип:

Костадиника Христова,
старши одитор-първа степен